

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ

Выпуск 6(14)

Часть 1

**Переяслав-Хмельницкий
2016**

XIV Международная научная конференция

**АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В
СОВРЕМЕННОМ МИРЕ**

26-27 июня 2016 г.

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ

Выходит –12 раз в год (ежемесячно)
Издается с июня 2015 года

ВЫПУСК 6(14)

Часть 1

Переяслав-Хмельницкий

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

Главный редактор:

Коцур В.П., доктор исторических наук, профессор, академик Национальной академии педагогических наук Украины

Редколлегия:

Базалук О.А.	д-р филос. наук, профессор (Украина)
Боголиб Т.М.	д-р экон. наук, профессор (Украина)
Кабакбаев С.Ж.	д-р физ.-мат. наук, профессор (Казахстан)
Мусабекова Г.Т.	д-р пед. наук, профессор (Украина)
Смырнов И.Г.	д-р геогр. наук, профессор (Украина)
Исак О.В.	д-р социол. наук (Молдова)
Лю Бинцянь	д-р искусствоведения (КНР)
Тамулет В.Н.	д-р ист. наук (Молдова)
Мартынюк Т.В.	д-р искусствоведения (Украина)
Таласпаева Ж.С.	канд. филол. наук, профессор (Казахстан)
Чернов Б.О.	канд. пед. наук, профессор (Украина)
Мартынюк А.К.	канд. искусствоведения (Украина)
Воловык Л.М.	канд. геогр. наук (Украина)
Ковальська К.В.	канд. ист. наук (Украина)
Мкртчян К.Г.	канд. техн. наук (Армения)

Актуальные научные исследования в современном мире: XIV Междунар. научн. конф., 26-27 июня 2016 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2016. - Вып. 6(14), ч. 1 – 131с.

Языки издания: українська, русский, english, polski, беларуская, казахша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, շախրէն

В сборнике представлены результаты актуальных научных исследований ученых, докторантов, преподавателей, аспирантов и студентов - участников Международной научной конференции **"Актуальные научные исследования в современном мире"** (Переяслав-Хмельницкий, 26-27 июня 2016 г.).

Сборник предназначен для научных работников и преподавателей высших учебных заведений. Может использоваться в учебном процессе, в том числе в процессе обучения аспирантов, подготовки магистров и бакалавров в целях углубленного рассмотрения соответствующих проблем. Все статьи сборника прошли рецензирование, сохраняют авторскую редакцию, всю ответственность за содержание несут авторы.

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

Главный редактор:

Коцур В.П., доктор исторических наук, профессор, академик Национальной академии педагогических наук Украины

Редколлегия:

Базалук О.А.	д-р филос. наук, профессор (Украина)
Боголиб Т.М.	д-р экон. наук, профессор (Украина)
Кабакбаев С.Ж.	д-р физ.-мат. наук, профессор (Казахстан)
Мусабекова Г.Т.	д-р пед. наук, профессор (Украина)
Смырнов И.Г.	д-р геогр. наук, профессор (Украина)
Исак О.В.	д-р социол. наук (Молдова)
Лю Бинцянь	д-р искусствоведения (КНР)
Тамулет В.Н.	д-р ист. наук (Молдова)
Мартынюк Т.В.	д-р искусствоведения (Украина)
Таласпаева Ж.С.	канд. филол. наук, профессор (Казахстан)
Чернов Б.О.	канд. пед. наук, профессор (Украина)
Мартынюк А.К.	канд. искусствоведения (Украина)
Воловык Л.М.	канд. геогр. наук (Украина)
Ковальська К.В.	канд. ист. наук (Украина)
Мкртчян К.Г.	канд. техн. наук (Армения)

Актуальные научные исследования в современном мире: XIV Междунар. научн. конф., 26-27 июня 2016 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2016. - Вып. 6(14), ч. 1 – 131с.

Языки издания: українська, русский, english, polski, беларуская, казахша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, Հայերեն

В сборнике представлены результаты актуальных научных исследований ученых, докторантов, преподавателей, аспирантов и студентов - участников Международной научной конференции "**Актуальные научные исследования в современном мире**" (Переяслав-Хмельницкий, 26-27 июня 2016 г.).

Сборник предназначен для научных работников и преподавателей высших учебных заведений. Может использоваться в учебном процессе, в том числе в процессе обучения аспирантов, подготовки магистров и бакалавров в целях углубленного рассмотрения соответствующих проблем. Все статьи сборника прошли рецензирование, сохраняют авторскую редакцию, всю ответственность за содержание несут авторы.

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

коммуникативных способностей. Как известно форма проведения интегрированных занятий нестандартна, увлекательна.

Интеграция научных дисциплин дает возможность для самореализации, самовыражения творчества преподавателя, а также способствует раскрытию интеллектуальных способностей студентов.

Таким образом, интегративные связи разных дисциплин в обучении предполагает как формирование у студентов целостного представления об окружающем мире (здесь интеграция рассматривается как цель обучения), так и нахождение общей платформы сближения предметных знаний, где интеграция - средство обучения.

УДК 378:62:621.311

Без"язичний Василь Федорович
Українська інженерно-педагогічна академія
(Харків, Україна)

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЕНЕРГО- І РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ» МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

Доповідь присвячено актуальній проблемі підвищенні якості навчання основ енерго- та ресурсозбереження майбутніх інженерів. В проєкції навчання дисципліни розглянуто відомі методи та їх класифікації. Визначено, що застосування поєднання відомих класичних та перспективних методів, узгоджених із цілями та змістом навчання дисципліни «Основи енерго- і ресурсозбереження», забезпечує їх відповідність ефективній методичній системі.

Безъязычный Василий Федорович
Украинская инженерно-педагогическая академия
(Харьков, Украина)

МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ «ОСНОВЫ ЭНЕРГО- И РЕСУРСОСБЕРЕЖЕНИЯ» БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ

Доклад посвящен актуальной проблеме повышения качества обучения основам энерго- и ресурсосбережения будущих инженеров. В проєкции обучения дисциплины рассмотрены известные методы и их классификации. Определено, что применение сочетания известных классических и перспективных методов, согласованных с целями и содержанием обучения дисциплине «Основы энерго- и ресурсосбережения», обеспечивает их соответствие эффективной методической системе.

*Bez'yazychnyy Vasiliy Fedorovich
Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy
(Kharkov, Ukraine)*

METHODS OF TEACHING DISCIPLINE "FUNDAMENTALS AND POWER- RESOURCE" FUTURE ENGINEERS

The report is devoted to the actual problem of improving the quality of teaching fundamentals of energy and resource saving of future engineers. In the projection of discipline teaching reviewed known methods and their classification. It was determined that the use of a combination of well-known classical and advanced methods consistent with the objectives and content of course "Fundamentals of energy and resource conservation" teaching ensures their compliance with effective methodical system.

В умовах постійного загострення енергетичної кризи у світі і нашої країні, яка зумовлена інтенсивним вичерпанням паливно-енергетичних ресурсів планети, надзвичайно актуальними є проблеми навчання енергозбереження та ефективного використання енергоресурсів.

Підвищенні якості навчання основ енерго- та ресурсозбереження майбутніх інженерів шляхом обґрунтування ефективних методів є важливою педагогічною проблемою.

Розглянемо існуючі методи навчання, що можуть бути застосовані для навчання дисципліни «Основи енерго- і ресурсозбереження» майбутніх інженерів.

Значна кількість сучасних педагогів виділяють класифікацію методів, запропоновану М. М. Скаткіним та І. Я. Лернером як найбільш розроблену [1]. Розглянемо цю класифікацію більш детально.

Перша група включає пояснювально-ілюстративні (інформаційно-рецептивні) методи, головне призначення яких полягає в організації засвоєння знань у готовому вигляді.

До другої групи належать репродуктивні методи, головною ознакою яких є відтворення і повторення способу діяльності за завданнями викладача.

Третя група представлена проблемним навчанням (використовується головним чином на лекції, в ході роботи з книгою, експериментування і т.д.), яке полягає в тому, що викладач ставить проблему, сам її вирішує, показуючи при цьому шлях вирішення в його справжніх, але доступних протиріччях.

Частково-пошукові (евристичні) методи становлять четверту групу методів і полягають у тому, що викладач організовує участь тих, хто навчається, у виконанні окремих етапів пошуку, конструює завдання, розчленовує його на допоміжні, намічає кроки пошуку, а вони здійснюють його самостійно, актуалізуючи наявні знання, мотивуючи свої дії.

До останньої групи належать дослідні методи, які визначаються як спосіб організації пошукової, творчої діяльності тих, хто навчається, за рішенням нових для них проблем.

Відповідно до цілей і змісту навчання основ енерго- і ресурсозбереження окремо виділимо можливість застосування кейс-методів, адже такі методи призначені для отримання знань з навчальних дисциплін,

змістовна частина яких дуже швидко змінюється з розвитком сучасних технологій [2].

Відомо, що основними вимогами до кейсів є [3]:

- достатність даних для аналізу ситуації і прийняття рішення;
- можливість внесення додаткових даних в умови, що призводять до зміни стратегічних і тактичних рішень;
- багатоваріантність досягнення поставлених цілей;
- обґрунтований вибір дисципліни або групи дисциплін, в яких доцільно використовувати кейс-стаді.

Також, кейси повинні бути [4]:

- реалістичними, проте не обтяжені деталями;
- пов'язані з матеріалом, що вивчається;
- пропонувати розгляд робочих ситуацій, з якими, стикаються працівники в конкретних умовах;
- пропонувати множинність розв'язків;
- вдосконалювати майстерність студентів у вирішенні проблем;
- вдосконалювати практичні навички;
- спрямовувати на пошук відповідних шляхів вирішення проблеми;
- навчати можливій реакції на різноманітні ситуації;
- потребувати використання специфічних інструментів та понять.

Також, не менш актуальним є застосування методу «мозкового штурму» під час навчання основ енерго- і ресурсозбереження.

«Мозковий штурм» як колективний метод генерування ідей при розв'язанні творчих задач ставить за мету зібрати якнайбільше різноманітних ідей. Щоб усунути негативні моменти традиційного колективного навчання, вводять принципи і правила цього методу: абсолютна заборона критики ідей, запропонованих учасниками "мозкового штурму", схвалення усіх можливих реплік, жартів. Керівник дискусії повинен уміло спрямовувати її хід, вдало ставити стимулюючі запитання, при потребі підказувати, використовувати репліки. Перевага віддається гетерогенним (різнорівневим) групам [5].

Відповідно до класифікації М. М. Скаткіна та І. Я. Лернера час навчання дисципліни доцільним є застосування пояснювально-ілюстративних (інформаційно-рецептивних) методів. Узгоджуються зі змістом і репродуктивні методи. Крім того, можливим є застосування поєднання попередніх методів із проблемним навчанням [6], що забезпечує поетапне оволодіння студентами знаннями на ознайомчо-орієнтовному, понятійно-аналітичному та продуктивно-синтетичному рівнях відповідно. Також можливим є застосування частково-пошукових (евристичних) методів.

Розглянемо практичну реалізацію методів навчання основ енерго- і ресурсозбереження.

Найкращою гарантією глибокого і міцного засвоєння дисципліни «Основи енерго- і ресурсозбереження» є зацікавленість студентів в придбанні знань. Тому для підтримки інтересу студентів до процесів і технологій отримання та обробки матеріалів необхідно використовувати різні методи навчання, освітні технології та задіяти всі атрибути процесу наукового пізнання.

Враховуючи значну кількість лабораторних робіт в межах курсу, необхідно звернути увагу на специфіку їх проведення.

Попередня підготовка викладача до проведення лабораторних робіт включає ряд етапів [7]:

- визначення необхідних умінь, виходячи з тактичних цілей навчання дисципліни;
- аналіз наявного обладнання та визначення можливого переліку проведених дослідів на ньому;
- визначення співвідношення мети і переліку можливих лабораторних робіт і вибір з їх числа необхідних для досягнення мети навчання;
- визначення тематики лабораторних робіт і їх змісту;
- вибір методу проведення лабораторних робіт (фронтальні дослідження, лабораторний практикум, цикловий метод);
- підготовка необхідного числа робочих місць, складання графіка проведення робіт учнями;
- проведення дослідів і складання зразкових звітів;
- складання інструкції з техніки безпеки, інструкції для проведення лабораторних робіт.

У зміст інструкції обов'язково включаються такі розділи:

- мета роботи;
- короткі теоретичні відомості;
- необхідне обладнання та прилади;
- питання для вступного контролю та підготовки до проведення роботи;
- порядок виконання роботи у вигляді плану або програми і загальні рекомендації;
- приклад таблиці для заповнення отриманих даних;
- вказівки по виконанню звіту;
- список рекомендованої літератури;
- контрольні питання.

Також актуальним з точки зору практичної реалізації методів навчання основ енерго- і ресурсозбереження є впровадження досвіду іноземних вчених.

Так, відомим є підхід американських вчених із застосуванням інтерактивного моделювання, особистісно-орієнтованих самостійних методів, що дозволяє студентам контролювати темп свого навчання [8]. Цей підхід ґрунтується на тому, що технічна освіта повинна вирішувати в першу чергу завдання проектування, яке полягає саме в інтеграції витрат ресурсів, витрат енергії та технологічні енергетичні процеси, тобто технологічних складових енерго- та ресурсозбереження. Автори також підкреслюють ключове значення матеріально-технічної бази, тобто засобів, що гармонійно включаються в метод навчання.

Іншим підходом є застосування поведінкових моделей під час розробки методики навчання [9]. Це зумовлюється тим, що поведінка людей у галузі енерго- і ресурсозбереження має значення як на соціальному, так і на особистісному рівнях. Соціальний рівень включає технологічний прогрес, рівень економічного розвитку, демографічні, інституційні та культурні чинники в країні, в той час як особистісні чинники включають окремі людські характеристики, установки, переконання, норми, мотивацію, навички, знання

та звички тощо. Тобто методи навчання повинні враховувати ці складові тих, на кого їх спрямовано.

Актуальними також є розробки німецьких вчених, що пропонують застосування ігрових методів та тренінгів до навчання енерго- і ресурсозбереження [10]. Авторами запропоновано моделювання навчальних заводів з елементами енерго- і ресурсозбереження як в їх конструкції, так і в технологічних процесах виробництва.

Під час навчання дисципліни «Основи енерго- і ресурсозбереження» також використовується технологія роздільного навчання. За проведення лекцій з даної дисципліни використовується метод проблемного навчання, де перед опануванням модуля позначається проблема, на вирішення якої буде направлений весь наступний матеріал модуля.

При виконанні робіт використовуються наступний прийом інтерактивного навчання в межах кейс-методу: завдання студентам для підготовки до виконання лабораторної роботи імітує реальну подію змісту дисципліни, що полягає у поєднанні витрат ресурсів, витрат енергії та технологічних енергетичних процесів; обговорення з викладачем мети роботи і ходу її виконання; обговорення та аналіз отриманих результатів; обговорення теоретичних положень, справедливості яких була встановлена в процесі виконання лабораторної роботи.

Такі методи навчання сприятимуть розвитку аналітичних навичок через уміння класифікувати, виділяти важливу та неважливу інформацію, аналізувати та представляти її, практичних навичок через застосування на практиці теоретичних знань та умінь, творчих навичок через генерацію альтернативних рішень, які не можливо знаходити логічними методами, комунікативних навичок через проведення дискусій, переконування співбесідників, захист власної точки зору тощо, соціальних навичок через оцінку поведінки людей, уміння слухати, підтримку в дискусії або аргументування протилежної думки тощо та самоаналізу.

Отже, застосування поєднання відомих класичних та перспективних методів, узгоджених із цілями та змістом навчання дисципліни «Основи енерго- і ресурсозбереження», забезпечує їх відповідність ефективній методичній системі.

Список використаних джерел та літератури

1. Ситаров В. А. Дидактика: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Под ред. В. А. Сластенина. — 2-е изд., стереотип. — М.: Издательский центр «Академия», 2004. — 368 с.
2. Кейс-метод як сучасна технологія навчання спеціальних дисциплін / Т. М. Пащенко // Молодь і ринок: щоміс. наук.-пед. журн. — 2015. — № 8. — С. 94–99
3. Використання кейс-методів у навчальному процесі / / С. В. Іванов, Т. Л. Мостенська, І. В. Федулова, Т. В. Рибачук-Ярова // Наукові праці НУХТ. — 2012. — № 43. — С. 107–112.
4. Використання кейс-методів у навчальному процесі / / С. В. Іванов, Т. Л. Мостенська, І. В. Федулова, Т. В. Рибачук-Ярова // Наукові праці НУХТ. — 2012. — № 43. — С. 107–112.

5. Кривонос О. М., Основні методики формування творчих здібностей // Вісник ЖДУ. — 2006. — № 26. — С. 14-18.
6. Лазарев М. І. Методика навчання неруйнівного контролю майбутніх інженерів-педагогів з використанням каузальних мереж: монографія / М. І. Лазарев, Д. І. Шматков. — Харків: Вид-во Точка, 2014. — 184 с.
7. Коваленко Е. Э. Методика профессионального обучения. Учебник для инженеров-педагогов, преподавателей спецдисциплин системы профессионально-технического и высшего образования – Х.: ЧП «Штрих», 2003. – 480 с.; С. 403–404
8. Integrated Design Pedagogy for Energy Efficient Design: Tools for Teaching Carbon Neutral Building Design / S. Vassigh, T. Spiegelhalter // Energy Procedia. – 2014. – No. 57. – P. 2062 – 2069.
9. Research Review of Energy Savings Changing People's Behavior: A Case of Foreign Country / Z. Simanaviciene, A. Volochovica, R. Vilkea, O. Palekienea, A. Simanavicius // The Proceedings of 6th World Conference on educational Sciences (2 June 2015). – 2015. – Vol. 191. – P. 1996–2001.
10. Developing a Learning Factory to Increase Resource Efficiency in Composite Manufacturing Processes / J. Böhner, M. Weeber, F. Kuebler, R. Steinhilper // Procedia CIRP. 5th Conference on Learning Factories. – 2015. – Vol. 32. – P. 64–69

УДК 41:378:351.745.5

Дягілева Людмила Дмитрівна
Харківський національний університет внутрішніх справ
(Харків, Україна)

ПИТАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ В НОВИХ УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В статті представлені основні проблеми мовної підготовки майбутніх працівників правоохоронних органів в нових умовах їх професійної діяльності. Автор розглядає можливі варіанти розв'язання даних проблем.

Ключові слова: мовна підготовка, правоохоронні органи, професійна діяльність, умови, реформування.

Дягилева Людмила Дмитриевна
Харьковский национальный университет внутренних дел
(Харьков, Украина)

ВОПРОС ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПРАВООХРАНИТЕЛЕЙ В НОВЫХ УСЛОВИЯХ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В статье представлены основные проблемы языковой подготовки будущих работников правоохранительных органов в новых условиях их профессиональной деятельности. Автор рассматривает возможные варианты решения данных проблем.